DECLARAȚII

ANEXATE LA ACTUL FINAL AL CONFERINȚEI INTERGUVERNAMENTALE CARE A ADOPTAT TRATATUL DE LA LISABONA

semnat la 13 decembrie 2007

A. DECLARAȚIILE CU PRIVIRE LA DISPOZIȚIILE TRATATELOR

1. Declarația cu privire la Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene

Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, care are forță juridică obligatorie, confirmă drepturile fundamentale garantate prin Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și astfel cum rezultă acestea din tradițiile constituționale comune statelor membre.

Prezenta Cartă nu extinde domeniul de aplicare a dreptului Uniunii în afara competențelor Uniunii, nici nu creează vreo competență sau sarcină nouă pentru Uniune și nu modifică competențele și sarcinile stabilite de tratate.

2. Declarația cu privire la articolul 6 alineatul (2) din Tratatul privind Uniunea Europeană

Conferința convine că aderarea Uniunii la Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale trebuie realizată în conformitate cu proceduri care să permită menținerea aspectelor specifice ordinii juridice a Uniunii. În acest context, Conferința constată existența unui dialog constant între Curtea de Justiție a Uniunii Europene și Curtea Europeană a Drepturilor Omului, dialog care va putea fi consolidat cu ocazia aderării Uniunii la convenția menționată anterior.

3. Declarația cu privire la articolul 8 din Tratatul privind Uniunea Europeană

Uniunea ia în considerare situația specială a țărilor de dimensiuni mici cu care întreține relații specifice de proximitate.

4. Declarația cu privire la componența Parlamentului European

Locul suplimentar din Parlamentul European va fi atribuit Italiei.

5. Declarația cu privire la acordul politic al Consiliului European referitor la proiectul de decizie privind componența Parlamentului European

Consiliul European își va da acordul la nivel politic cu privire la proiectul revizuit al deciziei privind componența Parlamentului European pentru legislatura 2009-2014, pe baza propunerii Parlamentului European.

6. Declarația cu privire la articolul 15 alineatele (5) și (6), la articolul 17 alineatele (6) și (7) și la articolul 18 din Tratatul privind Uniunea Europeană

La alegerea persoanelor chemate să ocupe funcțiile de președinte al Consiliului European, de președinte al Comisiei și de Înalt Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, trebuie avută în vedere în mod corespunzător necesitatea de a respecta diversitatea geografică și demografică a Uniunii, precum și pe cea a statelor membre ale acesteia.

7. Declarația cu privire la articolul 16 alineatul (4) din Tratatul privind Uniunea Europeană și la articolul 238 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene

Conferința declară că decizia privind punerea în aplicare a articolului 16 alineatul (4) din Tratatul privind Uniunea Europeană și a articolului 238 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene va fi adoptată de Consiliu la data semnării Tratatului de la Lisabona și va intra în vigoare la data intrării în vigoare a tratatului menționat. Textul proiectului deciziei menționate este prevăzut în continuare:

Proiect de decizie a Consiliului

privind punerea în aplicare a articolului 16 alineatul (4) din Tratatul privind Uniunea Europeană și a articolului 238 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene între 1 noiembrie 2014 și 31 martie 2017, pe de o parte, și începând cu 1 aprilie 2017, pe de altă parte

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

întrucât:

(1) Este oportună adoptarea unor dispoziții care să permită o tranziție fără dificultăți de la sistemul de adoptare a deciziilor în cadrul Consiliului cu majoritate calificată – astfel cum este definit la articolul 3 alineatul (3) din Protocolul privind dispozițiile tranzitorii, care continuă să se aplice până la 31 octombrie 2014 – la sistemul de vot prevăzut la articolul 16 alineatul (4) din Tratatul privind Uniunea Europeană și la articolul 238 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, care se aplică de la 1 noiembrie 2014, inclusiv, pentru o perioadă de tranziție, până la 31 martie 2017, a unor dispoziții specifice prevăzute la articolul 3 alineatul (2) din protocolul menționat.

(2) Se reamintește faptul că depunerea tuturor eforturilor pentru consolidarea legitimității democratice a actelor adoptate cu majoritate calificată constituie o practică a Consiliului.

DECIDE:

Secțiunea 1

Dispozițiile aplicabile între 1 noiembrie 2014 și 31 martie 2017

Articolul 1

Între 1 noiembrie 2014 și 31 martie 2017, în cazul în care membrii Consiliului reprezentând:

(a) cel puțin trei pătrimi din populație; sau

(b) cel puțin trei pătrimi din numărul statelor membre

necesare pentru a constitui o minoritate de blocare rezultând din aplicarea articolului 16 alineatul (4) primul paragraf din Tratatul privind Uniunea Europeană sau a articolului 238 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene își exprimă opoziția față de adoptarea unui act de către Consiliu cu majoritate calificată, Consiliul deliberează asupra chestiunii în cauză.

Articolul 2

În cursul acestor deliberări, Consiliul depune toate eforturile pentru a ajunge, într-un termen rezonabil și fără a aduce atingere termenelor obligatorii stabilite de dreptul Uniunii, la o soluție satisfăcătoare, care să răspundă preocupării exprimate de membrii Consiliului menționați la articolul 1.

Articolul 3

În acest scop, președintele Consiliului, asistat de Comisie și în conformitate cu regulamentul de procedură al Consiliului, întreprinde toate inițiativele necesare pentru a facilita un acord pe baze mai largi în cadrul Consiliului. Membrii Consiliului își dau concursul în acest sens.

Secțiunea 2

Dispozițiile aplicabile începând cu 1 aprilie 2017

Articolul 4

Începând cu 1 aprilie 2017, în cazul în care membrii Consiliului reprezentând:

(a) cel puțin 55 % din populație; sau

(b) cel puțin 55 % din numărul statelor membre

necesare pentru a constitui o minoritate de blocare rezultând din aplicarea articolului 16 alineatul (4) primul paragraf din Tratatul privind Uniunea Europeană sau a articolului 238 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene își exprimă opoziția față de adoptarea unui act de către Consiliu cu majoritate calificată, Consiliul deliberează asupra chestiunii în cauză.

Articolul 5

În cursul acestor deliberări, Consiliul depune toate eforturile pentru a ajunge, într-un termen rezonabil și fără a aduce atingere termenelor obligatorii stabilite de dreptul Uniunii, la o soluție satisfăcătoare, care să răspundă preocupării exprimate de membrii Consiliului menționați la articolul 4.

Articolul 6

În acest scop, președintele Consiliului, asistat de Comisie și în conformitate cu regulamentul de procedură al Consiliului, întreprinde toate inițiativele necesare pentru a facilita un acord pe baze mai largi în cadrul Consiliului. Membrii Consiliului își dau concursul în acest sens.

Secțiunea 3

Intrarea în vigoare

Articolul 7

Prezenta decizie intră în vigoare la data intrării în vigoare a Tratatului de la Lisabona.

8. **Declarația cu privire la măsurile practice de adoptat la data intrării în vigoare a Tratatului de la Lisabona în ceea ce privește președinția Consiliului European și cea a Consiliului Afaceri Externe**

În cazul în care Tratatul de la Lisabona ar intra în vigoare după 1 ianuarie 2009, Conferința invită autoritățile competente ale statului membru care exercită președinția semestrială a Consiliului în acel moment, pe de o parte, precum și personalitatea care va fi aleasă Președinte al Consiliului European și personalitatea care va fi numită Înalt Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, pe de altă parte, să ia, consultându-se cu președinția semestrială următoare, măsurile concrete necesare care permit o tranziție eficientă a aspectelor materiale și organizaționale ale exercitării președinției Consiliului European și a Consiliului Afaceri Externe.

9. Declarația cu privire la articolul 16 alineatul (9) din Tratatul privind Uniunea Europeană referitor la decizia Consiliului European privind exercitarea președinției Consiliului

Conferința declară că, după semnarea Tratatului de la Lisabona, Consiliul ar trebui să înceapă pregătirea deciziei de stabilire a procedurilor de aplicare a deciziei privind exercitarea președinției Consiliului și să o aprobe din punct de vedere politic în termen de șase luni. Un proiect de decizie a Consiliului European, care va fi adoptată la data intrării în vigoare a tratatului menționat, este prevăzut în continuare:

Proiect de decizie a Consiliului European

privind exercitarea președinției Consiliului

Articolul 1

(1) Președinția Consiliului, cu excepția formațiunii Afaceri Externe, este asigurată, pe o perioadă de 18 luni, de grupuri prestabilite de trei state membre. Aceste grupuri sunt formate în baza unui sistem egal de rotație a statelor membre, avându-se în vedere diversitatea acestora și de echilibrul geografic al Uniunii.

(2) Fiecare membru al unui grup asigură, prin rotație, pentru o durată de șase luni, președinția tuturor formațiunilor Consiliului, cu excepția formațiunii Afaceri Externe. Ceilalți membri ai grupului asistă președinția în îndeplinirea tuturor responsabilităților acesteia, pe baza unui program comun. Membrii grupului pot conveni asupra altor aranjamente.

Articolul 2

Președinția Comitetului Reprezentanților Permanenți ai guvernelor statelor membre este asigurată de un reprezentant al statului membru care asigură președinția Consiliului Afaceri Generale.

Președinția Comitetului Politic și de Securitate este asigurată de un reprezentant al Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate.

Președinția comisiilor pregătitoare a diverselor formațiuni ale Consiliului, cu excepția formațiunii Afaceri Externe, îi revine membrului grupului care asigură președinția formațiunii în cauză, cu excepția cazului în care se decide altfel în conformitate cu articolul 4.

Articolul 3

Consiliul Afaceri Generale asigură, în cooperare cu Comisia, coerența și continuitatea lucrărilor diferitelor formațiuni ale Consiliului în cadrul unui program pe mai mulți ani. Statele membre care dețin președinția, sprijinite de Secretariatul General al Consiliului, iau toate măsurile necesare pentru organizarea și buna desfășurare a lucrărilor Consiliului.

Articolul 4

Consiliul adoptă o decizie de stabilire a dispozițiilor de aplicare a prezentei decizii.

10. Declarația cu privire la articolul 17 din Tratatul privind Uniunea Europeană

Conferința consideră că, deoarece Comisia nu va mai cuprinde resortisanți ai tuturor statelor membre, aceasta va trebui să acorde o atenție specială necesității de a garanta o transparență absolută în relațiile sale cu toate statele membre. În consecință, Comisia trebuie să mențină un contact strâns cu toate statele membre, indiferent dacă acestea au sau nu un resortisant printre membrii Comisiei și, în acest sens, trebuie să acorde o atenție specială nevoii de a transmite informațiile tuturor statelor membre și de a le consulta.

Conferința consideră că, printre altele, Comisia trebuie să ia toate măsurile utile pentru a garanta că realitățile politice, sociale și economice ale tuturor statelor membre, inclusiv ale celor care nu au resortisanți printre membrii Comisiei, se iau pe deplin în considerare. Printre aceste măsuri trebuie să se numere garanția că punctele de vedere ale acestor state membre se iau în considerare prin adoptarea unor forme de organizare adecvate.

11. Declarația cu privire la articolul 17 alineatele (6) și (7) din Tratatul privind Uniunea Europeană

Conferința consideră că, în temeiul dispozițiilor tratatelor, Parlamentului European și Consiliului European le revine în comun răspunderea pentru buna desfășurare a procesului de alegere a președintelui Comisiei Europene. În consecință, reprezentanții Parlamentului European și ai Consiliului European trebuie să procedeze, înainte de adoptarea deciziei Consiliului European, la efectuarea consultărilor necesare în cadrul considerat ca fiind cel mai adecvat. Aceste consultări vor viza profilul candidaților la funcția de președinte al Comisiei, având în vedere alegerile pentru Parlamentul European, în conformitate cu articolul 17 alineatul (7) primul paragraf. Formele de realizare a acestor consultări pot fi stabilite de către Parlamentul European și Consiliul European în timp util și de comun acord.

12. Declarația cu privire la articolul 18 din Tratatul privind Uniunea Europeană

(1) Conferința declară că Parlamentul European va fi contactat în mod corespunzător pe parcursul lucrărilor pregătitoare ce preced numirea Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, care va avea loc la data intrării în vigoare a Tratatului de la Lisabona, în conformitate cu articolul 18 din Tratatul privind Uniunea Europeană și cu articolul 5 din Protocolul privind dispozițiile tranzitorii; mandatul Înaltului Reprezentant va începe la acea dată și va înceta la data expirării mandatului Comisiei în exercițiu la data respectivă.

(2) Mai mult, Conferința reamintește că, Înaltul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, al cărui mandat va începe în noiembrie 2009 în același timp și având aceeași durată ca și mandatul viitoarei Comisii, va fi numit în conformitate cu dispozițiile articolelor 17 și 18 din Tratatul privind Uniunea Europeană.

13. Declarația cu privire la politica externă și de securitate comună

Conferința subliniază faptul că dispozițiile Tratatului privind Uniunea Europeană referitoare la politica externă și de securitate comună, inclusiv crearea funcției de Înalt Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate și instituirea unui Serviciu pentru acțiune externă, nu aduc atingere responsabilităților statelor membre, în forma lor actuală, în ceea ce privește formularea și exercitarea politicii lor externe și nici modului în care acestea sunt reprezentate în țări terțe și în cadrul organizațiilor internaționale.

Conferința reamintește, de asemenea, că dispozițiile care reglementează politica de securitate și de apărare comună nu aduc atingere caracterului specific al politicii de securitate și apărare a statelor membre.

Aceasta subliniază că Uniunea Europeană și statele sale membre trebuie să respecte în continuare obligațiile care decurg din dispozițiile Cartei Organizației Națiunilor Unite și, în special, din responsabilitatea principală care revine Consiliului de Securitate și membrilor săi în domeniul menținerii păcii și a securității la nivel internațional.

14. Declarația cu privire la politica externă și de securitate comună

Pe lângă normele și procedurile specifice menționate la articolul 24 alineatul (1) din Tratatul privind Uniunea Europeană, Conferința subliniază faptul că dispozițiile referitoare la politica externă și de securitate comună, inclusiv cele referitoare la Înaltul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate și la Serviciul pentru acțiune externă, nu aduc atingere bazei juridice existente, responsabilităților și competențelor fiecărui stat membru în ceea ce privește formularea și exercitarea politicii sale externe, serviciile sale diplomatice naționale, relațiile sale cu țările terțe, și participarea sa în cadrul organizațiilor internaționale, inclusiv afilierea unui stat membru la Consiliul de Securitate al Organizației Națiunilor Unite.

Conferința ia notă, de asemenea, că dispozițiile referitoare la politica externă și de securitate comună nu atribuie Comisiei noi competențe de inițiere a deciziilor și nu extinde rolul Parlamentului European.

Conferința reamintește, de asemenea, că dispozițiile care reglementează politica de securitate și apărare comună nu aduc atingere caracterului specific al politicii de securitate și apărare a statelor membre.

15. Declarația cu privire la articolul 27 din Tratatul privind Uniunea Europeană

Conferința declară că, de îndată ce a fost semnat Tratatul de la Lisabona, secretarul general al Consiliului, Înalt Reprezentant pentru politica externă și de securitate comună, Comisia și statele membre trebuie să inițieze lucrările pregătitoare referitoare la Serviciul european pentru acțiune externă.

16. **Declarația cu privire la articolul 55 alineatul (2) din Tratatul privind Uniunea Europeană**

Conferința consideră că traducerea tratatelor în limbile menționate la articolul 55 alineatul (2) contribuie la îndeplinirea obiectivului enunțat la articolul 2 alineatul (3) al patrulea paragraf, care prevede respectarea de către Uniune a bogăției diversității sale culturale și lingvistice. În acest sens, Conferința confirmă angajamentul Uniunii față de diversitatea culturală a Europei și faptul că va continua să acorde o atenție specială acestor limbi, precum și altor limbi.

Conferința recomandă ca statele membre care doresc să facă uz de posibilitatea menționată la articolul 55 alineatul (2) să comunice Consiliului, în termen de șase luni de la semnarea Tratatului de la Lisabona, limba sau limbile în care va fi tradus acest tratat.

17. **Declarația cu privire la supremație**

Conferința reamintește că, în conformitate cu jurisprudența constantă a Curții de Justiție a Uniunii Europene, tratatele și legislația adoptată de Uniune pe baza tratatelor au prioritate în raport cu dreptul statelor membre, în condițiile prevăzute de jurisprudența menționată anterior.

În plus, Conferința a hotărât ca Avizul Serviciului juridic al Consiliului, astfel cum figurează în documentul 11197/07 (JUR 260), să fie anexat prezentului act final:

„Avizul Serviciului juridic al Consiliului

din 22 iunie 2007

Din jurisprudența Curții de Justiție reiese că supremația dreptului comunitar este un principiu fundamental al dreptului comunitar. Conform Curții, acest principiu este inerent naturii specifice a Comunității Europene. La data primei hotărâri din cadrul acestei jurisprudențe consacrate (hotărârea din 15 iulie 1964, în cauza 6/64, Costa/ENEL [1]*), supremația nu era menționată în tratat. Situația nu s-a schimbat nici astăzi. Faptul că principiul supremației nu va fi inclus în viitorul tratat nu va schimba în niciun fel existența principiului și jurisprudența în vigoare a Curții de Justiție.*

---

[1] *«Reiese (…) că, izvorând dintr-o sursă independentă, dreptului născut din tratat nu ar putea, dată fiind natura sa specifică originală, să i se opună din punct de vedere juridic un text intern, indiferent de natura acestuia, fără a-și pierde caracterul comunitar și fără a fi pus în discuție fundamentul juridic al Comunității înseși.»”*

18. **Declarația cu privire la delimitarea competențelor**

Conferința subliniază că, în conformitate cu sistemul partajării competențelor între Uniune și statele membre, astfel cum este prevăzut în Tratatul privind Uniunea Europeană și de Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, orice competență care nu a fost atribuită Uniunii prin tratate aparține statelor membre.

În situația în care tratatele atribuie Uniunii competențe partajate cu statele membre într-un anumit domeniu, statele membre își exercită competența în măsura în care Uniunea nu și-a exercitat competența sau a hotărât să înceteze să și-o mai exercite. Această ultimă situație poate să apară atunci când instituțiile UE competente hotărăsc să abroge un act legislativ, în special pentru a garanta mai buna respectare în mod constant a principiilor subsidiarității și proporționalității. Consiliul poate solicita Comisiei, la inițiativa unuia sau a mai multora dintre membrii săi (reprezentanți ai statelor membre) și în conformitate cu articolul 241 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, să înainteze propuneri de abrogare a unui act legislativ. Conferința salută declarația Comisiei, potrivit căreia aceasta va acorda o atenție deosebită respectivelor solicitări.

În același sens, reprezentanții guvernelor statelor membre, întruniți în cadrul Conferinței interguvernamentale, conform procedurii ordinare de revizuire prevăzute la articolul 48 alineatele (2)-(5) din Tratatul privind Uniunea Europeană, pot decide să modifice tratatele pe care se întemeiază Uniunea, inclusiv în vederea extinderii sau reducerii competențelor atribuite Uniunii în tratatele menționate anterior.

19. Declarația cu privire la articolul 8 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene

Conferința convine că, în cadrul eforturilor globale ale Uniunii pentru eliminarea inegalităților dintre bărbați și femei, aceasta va urmări, în cadrul diferitelor sale politici, lupta împotriva tuturor formelor de violență domestică. Statele membre trebuie să ia toate măsurile necesare pentru a preveni și reprima aceste acte criminale, precum și pentru ajutorarea și protejarea victimelor.

20. Declarația cu privire la articolul 16 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene

Conferința declară că, de fiecare dată când, în temeiul articolului 16, trebuie adoptate norme privind protecția datelor cu caracter personal care ar putea avea un impact direct asupra securității naționale, trebuie să se țină seama de aceste norme în mod corespunzător. Conferința reamintește că legislația aplicabilă în prezent (a se vedea, în special, Directiva 95/46/CE) prevede derogări specifice în acest sens.

21. Declarația cu privire la protecția datelor cu caracter personal în domeniul cooperării judiciare în materie penală și al cooperării polițienești

Conferința recunoaște că normele specifice privind protecția datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date în domeniul cooperării judiciare în materie penală și al cooperării polițienești în temeiul articolului 16 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene s-ar putea dovedi necesare, având în vedere natura specifică a acestor domenii.

22. Declarația cu privire la articolele 48 și 79 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene

Conferința consideră că, în cazul în care un proiect de act legislativ întemeiat pe articolul 79 alineatul (2) ar aduce atingere aspectelor importante ale sistemului de securitate socială dintr-un stat membru, în special în ceea ce privește domeniul de aplicare, costul sau structura financiară, sau ar afecta echilibrul financiar al acestuia după cum prevede articolul 48 al doilea paragraf, interesele statului respectiv vor fi luate în considerare în mod adecvat.

23. Declarația cu privire la articolul 48 al doilea paragraf din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene

Conferința reamintește că, în această situație, în conformitate cu articolul 15 alineatul (4) din Tratatul privind Uniunea Europeană, Consiliul European hotărăște prin consens.

24. Declarația cu privire la personalitatea juridică a Uniunii Europene

Conferința confirmă că faptul că Uniunea Europeană are personalitate juridică nu o va autoriza în niciun fel să legifereze sau să acționeze în afara competențelor care îi sunt conferite de către statele membre prin tratate.

25. Declarația cu privire la articolele 75 și 215 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene

Conferința reamintește că respectarea drepturilor și libertăților fundamentale implică, în special, acordarea unei atenții suficiente protecției și respectării drepturilor persoanelor fizice sau juridice în cauză de a beneficia de garanțiile prevăzute de lege. În acest scop și pentru a garanta un control jurisdicțional riguros al deciziilor care supun o persoană fizică sau juridică unor măsuri restrictive, deciziile în cauză trebuie să se sprijine pe aceste criterii clare și distincte. Aceste criterii trebuie adaptate caracteristicilor proprii fiecărei măsuri restrictive.

26. Declarația cu privire la neparticiparea unui stat membru la o măsură întemeiată pe partea a treia titlul V din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene

Conferința declară că, atunci când un stat membru decide să nu participe la o măsură întemeiată pe partea a treia titlul V din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Consiliul va dezbate toate aspectele și eventualele implicații care decurg din neparticiparea acelui stat membru la măsura respectivă.

În plus, orice stat membru poate invita Comisia să examineze situația în temeiul articolului 116 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

Paragrafele precedente nu aduc atingere posibilității unui stat membru de a sesiza Consiliul cu privire la această chestiune.

27. Declarația cu privire la articolul 85 alineatul (1) al doilea paragraf din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene

Conferința consideră că regulamentele menționate la articolul 85 alineatul (1) al doilea paragraf din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene vor trebui să ia în considerare normele și practicile naționale privind declanșarea anchetelor penale.

28. Declarația cu privire la articolul 98 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene

Conferința constată că dispozițiile articolului 98 trebuie aplicate în conformitate cu practica actuală. Termenii „măsurile (…) necesare (…) pentru a compensa dezavantajele economice cauzate, în urma divizării Germaniei, economiei anumitor regiuni din Republica Federală Germania afectate de divizare" trebuie interpretați în conformitate cu jurisprudența existentă a Curții de Justiție a Uniunii Europene.

29. Declarația cu privire la articolul 107 alineatul (2) litera (c) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene

Conferința constată că articolul 107 alineatul (2) litera (c) trebuie interpretat în conformitate cu jurisprudența existentă a Curții de Justiție a Uniunii Europene în ceea ce privește aplicabilitatea acestor dispoziții ajutoarelor acordate anumitor regiuni din Republica Federală Germania afectate de fosta divizare a Germaniei.

30. Declarația cu privire la articolul 126 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene

În ceea ce privește articolul 126, Conferința confirmă că consolidarea potențialului de creștere și garantarea unor situații bugetare sănătoase formează cei doi piloni pe care se sprijină politica economică și bugetară a Uniunii și a statelor membre. Pactul de stabilitate și de creștere este un instrument important pentru realizarea acestor obiective.

Conferința își reafirmă angajamentul față de dispozițiile privind Pactul de stabilitate și de creștere, care constituie cadrul în care trebuie să se efectueze coordonarea politicilor bugetare ale statelor membre.

Conferința confirmă faptul că un sistem întemeiat pe norme este cel mai bun mijloc de a garanta respectarea angajamentelor și egalitatea de tratament pentru toate statele membre.

În acest cadru, Conferința își reafirmă, de asemenea, angajamentul față de obiectivele Strategiei de la Lisabona: crearea de locuri de muncă, reforme structurale și coeziune socială.

Uniunea urmărește o creștere economică echilibrată și stabilitatea prețurilor. În consecință, politicile economice și bugetare trebuie să stabilească priorități adecvate în domeniul reformelor economice, al inovațiilor, al competitivității și al consolidării investițiilor private și a consumului pe parcursul perioadelor în care creșterea economică este redusă. Acest lucru trebuie să se reflecte în orientările

deciziilor bugetare de la nivel național și de la nivelul Uniunii, în principal printr-o restructurarea veniturilor și cheltuielilor publice, cu respectarea disciplinei bugetare în conformitate cu tratatele și cu Pactul de stabilitate și de creștere.

Provocările din domeniul bugetar și economic cu care se confruntă statele membre evidențiază importanța unei politici bugetare sănătoase pentru întregul ansamblu al ciclului economic.

Conferința convine că statele membre trebuie să beneficieze activ de perioadele de relansare economică pentru a-și consolida finanțele publice și pentru a-și ameliora situația bugetară. Obiectivul este acela de a realiza în mod treptat un excedent bugetar în perioadele favorabile, ceea ce ar crea marja de manevră necesară pentru a face față conjuncturilor defavorabile și pentru a contribui astfel la viabilitatea pe termen lung a finanțelor publice.

Statele membre așteaptă cu interes eventualele propuneri ale Comisiei și noile contribuții ale statelor membre destinate consolidării și clarificării punerii în aplicare a Pactului de stabilitate și de creștere. Statele membre iau toate măsurile necesare pentru îmbunătățirea potențialului lor de creștere economică. Acest obiectiv ar putea fi favorizat de o mai bună coordonare a politicii economice. Prezenta declarație nu poate aduce atingere viitoarelor dezbateri privind Pactul de stabilitate și de creștere.

31. Declarația cu privire la articolul 156 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene

Conferința confirmă faptul că politicile descrise la articolul 156 sunt, în principal, de competența statelor membre. Măsurile de încurajare și de coordonare care trebuie adoptate la nivelul Uniunii în conformitate cu dispozițiile articolului menționat anterior au un caracter complementar. Acestea servesc la consolidarea cooperării dintre statele membre și nu la armonizarea sistemelor naționale. Nu se aduce atingere garanțiilor și practicilor existente în fiecare stat membru în ceea ce privește responsabilitatea partenerilor sociali.

Prezenta declarație nu poate aduce atingere dispozițiilor tratatelor care atribuie competențe Uniunii, inclusiv în domeniul social.

32. Declarația cu privire la articolul 168 alineatul (4) litera (c) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene

Conferința declară că măsurile ce vor fi adoptate în conformitate cu articolul 168 alineatul (4) litera (c) trebuie să respecte obiectivele comune de securitate și trebuie să aibă ca scop stabilirea unor standarde înalte de calitate și de securitate, în cazul în care standardele naționale ce afectează piața internă ar împiedica atingerea unui nivel ridicat de protecție a sănătății umane.

33. Declarația cu privire la articolul 174 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene

Conferința consideră că sintagma „regiuni insulare”, prevăzută la articolul 174, poate desemna și statele insulare în ansamblu, sub rezerva îndeplinirii condițiilor necesare.

34. Declarația cu privire la articolul 179 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene

Conferința convine că acțiunea Uniunii în domeniul cercetării și dezvoltării tehnologice va lua în considerare în mod corespunzător orientările și alegerile fundamentale din cadrul politicilor de cercetare ale statelor membre.

35. Declarația cu privire la articolul 194 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene

Conferința consideră că articolul 194 nu aduce atingere dreptului statelor membre de a adopta dispozițiile necesare pentru a-și asigura aprovizionarea cu energie în condițiile prevăzute la articolul 347.

36. Declarația cu privire la articolul 218 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene privind negocierea și încheierea de către statele membre a unor acorduri internaționale privind spațiul de libertate, securitate și justiție

Conferința confirmă faptul că statele membre au dreptul de a negocia și de a încheia acorduri cu state terțe sau cu organizații internaționale în domeniile aflate sub incidența părții a treia titlul V capitolele 3, 4 și 5, în măsura în care aceste acorduri sunt conforme dreptului Uniunii.

37. Declarația cu privire la articolul 222 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene

Fără a aduce atingere măsurilor adoptate de Uniune în vederea îndeplinirii obligației sale de solidaritate față de un stat membru care este afectat de un atac terorist sau este victima unei catastrofe naturale sau provocate de om, niciuna dintre dispozițiile articolului 222 nu poate aduce atingere dreptului altui stat membru de a alege cel mai adecvat mijloc de a se achita de obligația sa de solidaritate față de statul membru menționat anterior.

38. Declarația cu privire la articolul 252 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene referitor la numărul de avocați generali ai Curții de Justiție

Conferința declară că, în cazul în care, în conformitate cu articolul 252 primul paragraf din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Curtea de Justiție solicită ca numărul avocaților generali să se majoreze cu trei persoane (unsprezece, în loc de opt), Consiliul, hotărând în unanimitate, își va da acordul cu privire la această majorare.

În acest caz, Conferința convine ca Polonia, similar Germaniei, Franței, Italiei, Spaniei și Regatului Unit, să aibă un avocat general permanent și să nu mai participe la sistemul de rotație, iar sistemul existent de rotație va funcționa prin rotația a cinci avocați generali, în loc de trei.

39. Declarația cu privire la articolul 290 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene

Conferința ia act de intenția Comisiei de a continua consultarea experților desemnați de statele membre pentru elaborarea proiectelor sale de acte delegate în domeniul serviciilor financiare, în conformitate cu practicile consacrate.

40. Declarația cu privire la articolul 329 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene

Conferința declară că statele membre pot indica, în cazul în care prezintă o cerere pentru instituirea unei cooperări consolidate, dacă în stadiul respectiv intenționează să recurgă la aplicarea articolului 333, care prevede extinderea votului cu majoritate calificată, sau să recurgă la procedura legislativă ordinară.

41. Declarația cu privire la articolul 352 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene

Conferința declară că trimiterea la obiectivele Uniunii prevăzută la articolul 352 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene are în vedere obiectivele stabilite la articolul 3 alineatele (2) și (3) din Tratatul privind Uniunea Europeană și obiectivele stabilite la articolul 3 alineatul (5) din tratatul menționat, referitoare la acțiunea externă, în temeiul părții a cincea din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. În consecință, se exclude posibilitatea ca o acțiune întemeiată pe articolul 352 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene să urmărească exclusiv obiectivele stabilite la articolul 3 alineatul (1) din Tratatul privind Uniunea Europeană. În acest context, Conferința subliniază că, în conformitate cu articolul 31 alineatul (1) din Tratatul privind Uniunea Europeană, nu pot fi adoptate acte legislative în domeniul politicii externe și de securitate comună.

42. Declarația cu privire la articolul 352 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene

Conferința subliniază faptul că, în conformitate cu jurisprudența constantă a Curții de Justiție a Uniunii Europene, articolul 352 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, care face parte integrantă dintr-un sistem instituțional bazat pe principiul competențelor de atribuire, nu poate constitui temeiul pentru extinderea competențelor Uniunii dincolo de cadrul general pe care îl constituie totalitatea dispozițiilor tratatelor și, în special, acele dispoziții care definesc misiunile și acțiunile Uniunii. În orice caz, articolul respectiv nu poate să constituie temeiul pentru adoptarea unor dispoziții care, în esență, ar avea ca efect modificarea tratatelor cu eludarea procedurii prevăzute în acest scop.

43. Declarația cu privire la articolul 355 alineatul (6) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene

Înaltele Părți Contractante convin asupra luării unei decizii de către Consiliul European, în temeiul articolului 355 alineatul (6), privind modificarea statutului insulei Mayotte în raport cu Uniunea, astfel încât acest teritoriu să devină o regiune ultraperiferică în înțelesul articolului 355 alineatul (1) și al articolului 349, atunci când Consiliului și Comisiei le este notificat de către autoritățile franceze faptul că evoluția în curs de desfășurare a statutului intern al insulei permite acest lucru.

B. DECLARAȚIILE CU PRIVIRE LA PROTOCOALELE ANEXATE TRATATELOR

44. Declarația cu privire la articolul 5 din Protocolul privind acquis-ul Schengen integrat în cadrul Uniunii Europene

Conferința ia notă de faptul că, atunci când un stat membru a notificat, în temeiul articolului 5 alineatul (2) din Protocolul privind acquis-ul Schengen integrat în cadrul Uniunii Europene, faptul că nu dorește să participe la o propunere sau la o inițiativă, respectiva notificare poate fi retrasă în orice moment înainte de adoptarea măsurii întemeiate pe acquis-ul Schengen.

45. Declarația cu privire la articolul 5 alineatul (2) din Protocolul privind acquis-ul Schengen integrat în cadrul Uniunii Europene

Conferința declară că, ori de câte ori Regatul Unit sau Irlanda transmite Consiliului intenția sa de a nu participa la o măsură întemeiată pe o parte a acquis-ului Schengen la care participă unul sau celălalt dintre aceste două state, în cadrul Consiliului va avea loc dezbaterea tuturor aspectelor cu privire la eventualele implicații care decurg din neparticiparea respectivului stat membru la acea măsură. Dezbaterile din cadrul Consiliului se vor purta pe baza indicațiilor furnizate de Comisie cu privire la relația dintre propunere și acquis-ul Schengen.

46. Declarația cu privire la articolul 5 alineatul (3) din Protocolul privind acquis-ul Schengen integrat în cadrul Uniunii Europene

Conferința reamintește că, în cazul în care Consiliul nu adoptă o decizie după o primă rundă de dezbateri pe fond referitoare la această chestiune, Comisia poate prezenta o propunere modificată pentru o examinare pe fond suplimentară în termen de patru luni.

47. Declarația cu privire la articolul 5 alineatele (3), (4) și (5) din Protocolul privind acquis-ul Schengen integrat în cadrul Uniunii Europene

Conferința ia notă de faptul că acele condiții care urmează să fie stabilite prin decizia menționată la articolul 5 alineatele (3), (4) sau (5) din Protocolul privind acquis-ul Schengen integrat în cadrul Uniunii Europene pot prevedea ca statul membru în cauză să suporte, după caz, consecințele financiare directe, care decurg în mod necesar și inevitabil din încetarea participării sale la anumite sau la toate actele din acquis menționate în orice decizie adoptată de Consiliu în conformitate cu articolul 4 din protocolul menționat.

48. Declarația cu privire la Protocolul privind poziția Danemarcei

Conferința ia notă de faptul că, în ceea ce privește actele juridice pe care Consiliul trebuie să le adopte, separat sau împreună cu Parlamentul European, și care conțin dispoziții aplicabile Danemarcei, precum și dispoziții care nu i se aplică acesteia din urmă deoarece se întemeiază pe o bază juridică pentru care se aplică partea I din Protocolul privind poziția Danemarcei, Danemarca declară că nu va face uz de dreptul său de vot pentru a se opune adoptării dispozițiilor care nu îi sunt aplicabile.

În plus, Conferința ia notă de faptul că, pe baza declarației sale cu privire la articolul 222, Danemarca declară că participarea sa la acțiuni sau la acte juridice în temeiul articolului 222 se va realiza în conformitate cu părțile I și II din Protocolul privind poziția Danemarcei.

49. Declarația cu privire la Italia

Conferința ia act de faptul că Protocolul privind Italia, anexat în 1957 la Tratatul de instituire a Comunității Economice Europene, astfel cum a fost modificat la adoptarea Tratatului privind Uniunea Europeană, preciza următoarele:

„ÎNALTELE PĂRȚI CONTRACTANTE,

DORIND să rezolve anumite probleme speciale privind Italia,

CONVIN asupra dispozițiilor următoare, anexate la tratat:

STATELE MEMBRE ALE COMUNITĂȚII

IAU ACT de faptul că guvernul italian s-a angajat în punerea în aplicare a unui program de expansiune economică pe zece ani având ca scop redresarea dezechilibrelor de structură din economia italiană, în special prin asigurarea infrastructurii pentru zonele mai puțin dezvoltate din sud și din insule și prin crearea de noi locuri de muncă în vederea eliminării șomajului;

REAMINTESC că acest program al guvernului italian a fost luat în considerare și aprobat pe baza principiilor și a obiectivelor sale de către organizațiile de cooperare internațională ale căror membre sunt;

RECUNOSC că atingerea obiectivelor din programul italian este o problemă de interes comun;

CONVIN, în vederea facilitării îndeplinirii acestei sarcini de către guvernul italian, să recomande tuturor instituțiilor Comunității să pună în aplicare toate mijloacele și procedurile prevăzute de tratat, recurgând în special la o utilizare adecvată a resurselor Băncii Europene de Investiții și ale Fondului Social European;

SUNT DE PĂRERE că instituțiile Comunității trebuie să aibă în vedere, la aplicarea tratatului, efortul pe care va trebui să îl suporte economia italiană în anii următori și posibilitatea de a evita producerea unor tensiuni periculoase, în special în ceea ce privește balanța de plăți și nivelul de ocupare a forței de muncă, care ar putea compromite aplicarea acestui tratat în Italia;

RECUNOSC în special faptul că, în cazul aplicării articolelor 109 H și 109 I, sunt necesare eforturi pentru ca măsurile solicitate guvernului italian să asigure finalizarea programului său de expansiune economică și de creștere a nivelului de viață al populației."

50. Declarația cu privire la articolul 10 din Protocolul privind dispozițiile tranzitorii

Conferința invită Parlamentul European, Consiliul și Comisia, în cadrul atribuțiilor care le revin, să depună toate eforturile în vederea adoptării, dacă va fi cazul și în măsura în care va fi posibil, în termenul de cinci ani prevăzut la articolul 10 alineatul (3) din protocolul privind dispozițiile tranzitorii, a actelor juridice care modifică sau care înlocuiesc actele menționate la articolul 10 alineatul (1) din respectivul protocol.

C. DECLARAȚIILE STATELOR MEMBRE

51. Declarația Regatului Belgiei cu privire la parlamentele naționale

Belgia precizează că, în temeiul dreptului său constituțional, atât Camera Reprezentanților, cât și Senatul Parlamentului Federal și Adunările parlamentare ale Comunităților și ale Regiunilor acționează, în funcție de competențele exercitate de Uniune, în calitate de componente ale sistemului parlamentar național sau de camere ale Parlamentului național.

52. Declarația Regatului Belgiei, a Republicii Bulgaria, a Republicii Federale Germania, a Republicii Elene, a Regatului Spaniei, a Republicii Italiene, a Republicii Cipru, a Republicii Lituania, a Marelui Ducat al Luxemburgului, a Republicii Ungare, a Republicii Malta, a Republicii Austria, a Republicii Portugheze, a României, a Republicii Slovenia și a Republicii Slovace, referitoare la simbolurile Uniunii Europene

Belgia, Bulgaria, Germania, Grecia, Spania, Italia, Cipru, Lituania, Luxemburg, Ungaria, Malta, Austria, Portugalia, România, Slovenia și Slovacia declară că drapelul reprezentând un cerc cu douăsprezece stele aurii pe fond albastru, imnul extras din „Oda Bucuriei" din Simfonia a IX-a de Ludwig van Beethoven, deviza „Unită în diversitate", euro ca monedă a Uniunii Europene și ziua Europei sărbătorită pe data de 9 mai, continuă să reprezinte pentru aceste state simbolurile apartenenței comune a cetățenilor Uniunii Europene și ale legăturii lor cu aceasta.

53. Declarația Republicii Cehe cu privire la Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene

1. Republica Cehă reamintește că dispozițiile Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene se adresează instituțiilor și organismelor Uniunii Europene, cu respectarea principiului subsidiarității și a repartizării competențelor între Uniunea Europeană și statele membre, astfel cum se reafirmă în Declarația (nr. 18) referitoare la delimitarea competențelor. Republica Cehă subliniază faptul că dispozițiile acesteia se adresează statelor membre numai în măsura în care acestea pun în aplicare dreptul Uniunii și nu atunci când acestea adoptă și pun în aplicare dreptul național în mod independent de dreptul Uniunii.

2. Republica Cehă subliniază, de asemenea, faptul că această Cartă nu extinde domeniul de aplicare a dreptului Uniunii și nu instituie noi competențe ale Uniunii. Aceasta nu restrânge domeniul de aplicare a dreptului național și nu restrânge niciuna dintre competențele existente ale autorităților naționale în acest domeniu.

3. Republica Cehă subliniază faptul că, în măsura în care Carta recunoaște drepturi și principii fundamentale, astfel cum rezultă acestea din tradițiile constituționale comune statelor membre, aceste drepturi și principii trebuie să fie interpretate în conformitate cu tradițiile menționate.

4. De asemenea, Republica Cehă subliniază că niciuna dintre dispozițiile Cartei nu poate fi interpretată ca restrângând sau aducând atingere drepturilor omului și libertăților fundamentale recunoscute, în domeniile de aplicare corespunzătoare, de dreptul Uniunii și de convențiile internaționale la care Uniunea sau toate statele membre sunt părți, și în special de Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și prin constituțiile statelor membre.

54. Declarația Republicii Federale Germania, a Irlandei, a Republicii Ungare, a Republicii Austria și a Regatului Suediei

Germania, Irlanda, Ungaria, Austria și Suedia iau act de faptul că dispozițiile esențiale din Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice nu au făcut obiectul unor modificări de fond de la intrarea în vigoare a tratatului menționat anterior, și că este necesară o actualizare. Prin urmare, acestea sunt în favoarea ideii unei conferințe a reprezentanților guvernelor statelor membre care ar trebui convocată cât mai repede posibil.

55. Declarația Regatului Spaniei și a Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord

Tratatele se aplică, de asemenea, Gibraltarului, ca teritoriu european ale cărui relații externe sunt gestionate de un stat membru. Acest lucru nu implică nicio modificare a pozițiilor statelor membre în cauză.

56. Declarația Irlandei cu privire la articolul 3 din Protocolul privind poziția Regatului Unit și a Irlandei referitor la spațiul de libertate, securitate și justiție

Irlanda își afirmă angajamentul față de Uniune ca un spațiu de libertate, securitate și justiție prin respectarea drepturilor fundamentale, a sistemelor juridice și a tradițiilor diferite ale statelor membre, în care cetățenii beneficiază de un grad sporit de siguranță.

În consecință, Irlanda își declară intenția fermă de a-și exercita dreptul recunoscut în temeiul articolului 3 din Protocolul privind poziția Regatului Unit și a Irlandei cu privire la spațiul de libertate, securitate și justiție de a participa, pe cât posibil, la adoptarea măsurilor aflate sub incidența părții a treia titlul V din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

Îndeosebi, Irlanda va participa, pe cât posibil, la măsurile în domeniul cooperării polițienești.

De asemenea, Irlanda reamintește că, în conformitate cu articolul 8 din protocol, poate notifica Consiliului, în scris, dorința sa de a nu se mai afla sub incidența dispozițiilor protocolului. Irlanda intenționează să reexamineze funcționarea acestor dispoziții în termen de trei ani de la intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona.

57. Declarația Republicii Italiene cu privire la compunerea Parlamentului European

Italia constată că, în conformitate cu articolul 10 și articolul 14 din Tratatul privind Uniunea Europeană, Parlamentul European este compus din reprezentanții cetățenilor Uniunii, a căror reprezentare este asigurată în mod proporțional descrescător.

De asemenea, Italia constată că, în temeiul articolului 9 din Tratatul privind Uniunea Europeană și a articolului 20 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, este cetățean al Uniunii orice persoană care are cetățenia unui stat membru.

Prin urmare, Italia consideră că, fără a aduce atingere deciziei referitoare la legislatura 2009-2014, orice decizie adoptată de Consiliul European, la inițiativa Parlamentului European și cu aprobarea acestuia, referitoare la stabilirea componenței Parlamentului European, trebuie să respecte principiile menționate la articolul 14 alineatul (2) primul paragraf.

58. Declarația Republicii Letonia, a Republicii Ungare și a Republicii Malta cu privire la ortografierea denumirii monedei unice în tratate

Fără a aduce atingere ortografierii unificate a denumirii monedei unice a Uniunii Europene menționată de tratate și celei care figurează pe bancnote și monede, Letonia, Ungaria și Malta declară că ortografierea numelui monedei unice, inclusiv a derivatelor sale, folosită în versiunea în limba letonă, în versiunea în limba maghiară și în versiunea în limba malteză a tratatelor nu produce efecte asupra regulilor existente ale limbii letone, ale limbii maghiare și ale limbii malteze.

59. Declarația Regatului Țărilor de Jos cu privire la articolul 312 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene

Regatul Țărilor de Jos va aproba o decizie de tipul celei menționate la articolul 312 alineatul (2) al doilea paragraf din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene atunci când revizuirea deciziei menționate la articolul 311 al treilea paragraf din tratatul menționat anterior va oferi Regatului Țărilor de Jos o soluție satisfăcătoare pentru situația sa de plăți net negativă, în exces față de bugetul Uniunii.

60. Declarația Regatului Țărilor de Jos cu privire la articolul 355 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene

Regatul Țărilor de Jos declară că va prezenta o inițiativă în vederea adoptării unei decizii în conformitate cu cea menționată la articolul 355 alineatul (6), destinată modificării statutului Antilelor Olandeze și/sau al Arubei în raport cu Uniunea, numai în temeiul unei decizii adoptate în conformitate cu statutul Regatului Țărilor de Jos.

61. Declarația Republicii Polone cu privire la Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene

Carta nu aduce în niciun fel atingere dreptului statelor membre de a legifera în domeniul moralității publice, al dreptului familiei precum și în domeniul protecției demnității umane și al respectării integrității fizice și morale a ființei umane.

62. Declarația Republicii Polone cu privire la Protocolul privind aplicarea Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene în Polonia și în Regatul Unit

Polonia declară că, având în vedere tradiția mișcării sociale „Solidaritatea” și contribuția sa semnificativă la lupta pentru drepturi sociale și de muncă, respectă pe deplin drepturile sociale și de muncă stabilite prin dreptul Uniunii și, în special, pe cele reafirmate în titlul IV din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

63. Declarația Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord cu privire la definiția noțiunii „resortisanți”

În ceea ce privește tratatele și Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice și orice act derivat din aceste tratate sau rămas în vigoare în temeiul acestora, Regatul Unit reia declarația sa din 31 decembrie 1982 privind definiția noțiunii „resortisanți”, iar expresia „cetățeni ai teritoriilor britanice dependente” trebuie înțeleasă ca „cetățeni ai teritoriilor britanice de peste mări”.

64. Declarația Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord cu privire la dreptul de vot la alegerile parlamentare europene

Regatul Unit observă faptul că articolul 14 din Tratatul privind Uniunea Europeană și alte dispoziții ale tratatelor nu sunt destinate modificării bazei dreptului de vot la alegerile parlamentare europene.

65. Declarația Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord cu privire la articolul 75 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene

Regatul Unit este pe deplin în favoarea unei acțiuni solide privind adoptarea de sancțiuni financiare destinate să prevină și să combată actele de terorism și alte acte similare. Astfel, Regatul Unit își declară intenția de a-și exercita, în temeiul articolului 3 din Protocolul privind poziția Regatului Unit și a Irlandei cu privire la spațiul de libertate, securitate și justiție, dreptul care i s-a conferit, de a lua parte la adoptarea tuturor propunerilor făcute în conformitate cu articolul 75 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.